

**PRZEWIDYWANE ZAGROŻENIA
W SĄDZIE OKRĘGOWYM
W CZĘSTOCHOWIE, PODCZAS WYKONYWANIA PRAC
PRZEZ PRACOWNIKÓW FIRM ZEWNĘTRZNYCH NA
STANOWISKACH:**

**ROBOTNIK REMONTOWO - BUDOWLANY, MONTER,
INSTALATOR,
KONSERWATOR URZĄDZEŃ
I INSTALACJI, MALARZ, STOLARZ, ROBOTNIK
GOSPODARCZY, SPRZĄTACZKA, ITP.**

Opracował: Kazimierz Albrycht

Podstawa opracowania.

1. Oceny ryzyka zawodowego na stanowiskach pracy Sądu Okręgowego.
2. Przepisy prawa pracy, bezpieczeństwa i higieny, ochrony przeciwpożarowej.

Opis stanowiska pracy.

Stanowiskiem pracy mogą być pomieszczenia znajdujące się w budynkach i ich częściach zarządzanych przez Sąd Okręgowy w Częstochowie przy ul. Dąbrowskiego 23/35, ul. Jasnogórska 96 oraz Sądu Rejonowego w Lublińcu przy ul. Sądowej 3 i Sobieskiego 8 wraz z terenem przyległym. Miejsce i rodzaj prac został ujęty w umowie zawartej z Wykonawcą.

Wykonywane czynności.

W pomieszczeniach Sądu oraz na terenie przyległym pracownicy firm zewnętrznych mogą wykonywać prace ręcznie lub przy użyciu drobnych narzędzi, elektronarzędzi, maszyn, urządzeń, sprzętu i środków transportu ręcznego. Pracownicy Wykonawcy mogą wykonywać naprawy, konserwacje, przeglądy, montaż i remonty pomieszczeń i instalacji, prace wyburzeniowe, transportowe związane z przewożeniem lub przenoszeniem materiałów, prace na drabinie, rusztowaniu, na dachach budynków, prace porządkowe, itp.

Nazwa, typ urządzeń obsługiwanych na stanowisku pracy.

1. Elektronarzędzia (wiertarka, młot udarowy, wkrętarka, szlifierka kątowna, wyrzynarka, pilarka, itp.);
2. Urządzenia spawalnicze (gazowe, elektryczne);
3. Mierniki elektroniczne,
4. Odkurzacz;
5. Kosiarka, kosa spalinowa, dmuchawa do liści;
6. Myjka ciśnieniowa;
7. Czajnik elektryczny, itp.

Nazwa, rodzaj sprzętu, narzędzi i innych środków używanych w pracy.

1. Śrubokręty;
2. Młotki;
3. Piły do cięcia metalu i drewna;
4. Klucze do śrub;
5. Przecinaki;
6. Nożyki;
7. Miarki;
8. Poziomice;

9. Inny drobny sprzęt;
10. Pędzle, wałki do malowania;
11. Farby, grunty;
12. Kleje;
13. Smary;
14. Silikony;
15. Miotły, mopy, wiadra;
16. Wózki transportowe;
17. Latarka,
18. Drabiny;
19. Rusztowanie; itp.

Niekorzystne czynniki środowiska pracy, które sprzyjają możliwości popełnienia błędu.

1. Praca na schodach i podczas prac na wysokości;
2. Trudno dostępne miejsca, mało przestrzeni w miejscu robót;
3. Praca w nocy w miejscach słabo oświetlonych;
4. Wykonywanie czynności podczas godzin pracy Sądu.

Zasady udzielania pierwszej pomocy, dostępność apteczek pierwszej pomocy.

1. Wyznaczeni pracownicy Wykonawcy powinni przejść szkolenie w zakresie pierwszej pomocy organizowane przez swojego pracodawcę.
2. W przypadku wypadku podczas pracy, pracownicy Wykonawcy mogą skorzystać z apteczek pierwszej pomocy oraz instrukcji będących na wyposażeniu Sądu w wyznaczonych i oznakowanych pomieszczeniach:
 - 1) Budynek przy ul. Dąbrowskiego 23/35: ochrona Sądu przy wejściu głównym, korytarz przy pokojach gościnnych parter seg. F, aneks socjalny seg. G: Ip p.136, aneks socjalny seg. G: IIp p.236, aneks socjalny seg. G: IIIp p.336, szatnia przy holu głównym, Policja Sądowa monitoring seg. B p. 20, Policja Sądowa konwój, seg. B, warsztat rzemieślników parter segment F p. 25, archiwum segment E; magazyn dowodów rzeczowych p. 7 segment E;
 - 2) Budynek przy ul. Jasnogórskiej 96: sekretariat OZSS;
 - 3) Budynek SR w Lublińcu ul. Sądowa 3: korytarz przy archiwach piwnica, pomieszczenie konwoju piwnica, ochrona Sądu parter, sekretariaty wydziałowe;
 - 4) Budynek SR w Lublińcu ul. Sobieskiego 8: warsztat w budynku gospodarczym, korytarz przy archiwach piwnica, ochrona Sądu poziom 0 p. 0.12, sekretariat Ksiąg Wieczystych parter p. 0.08, sekretariat Kuratorów I poziom p.1.09.

3. Dodatkowo pracownicy w budynku przy ul. Dąbrowskiego 23/35 i Śląskiej 8 w sytuacji potrzeby udzielenia pierwszej pomocy, mogą korzystać z apteczek Sądu Rejonowego.
4. Budynki Sądu Okręgowego przy ul. Dąbrowskiego 23/35 w Częstochowie i Sądu Rejonowego przy ul. Sądowej 3 w Lublińcu wyposażone są w defibrylator AED. Znajduje się on na stanowiskach pracy ochrony.
5. W godzinach pracy Sądu pierwszej pomocy mogą udzielić przeszkoleni i wyznaczeni do udzielania pierwszej pomocy pracownicy. Listy pracowników znajdują się przy każdej apteczce. Po godzinach pracy, pracownicy ochrony.

Bezpieczeństwo pożarowe.

1. Pracownicy Wykonawcy powinni przejść szkolenie w zakresie ochrony przeciwpożarowej organizowane przez swojego pracodawcę.
2. Pracownicy Ci zostają dodatkowo zapoznani z instrukcją bezpieczeństwa pożarowego danego budynku. Instrukcja bezpieczeństwa pożarowego dostępna jest u pracowników ochrony Sądu, Oddziale Gospodarczym Sądu i u pracownika służby BHP.
3. Czynności zabronione w zakresie ochrony przeciwpożarowej oraz postępowania na wypadek pożaru zostały zawarte w instrukcjach przeciwpożarowych rozwieszonych na korytarzach i w sekretariatach wydziałów.
4. Zabrania się w szczególności wykonywania prac niebezpiecznych pożarowo bez pozwolenia wydanego przez Zleceniodawcę, innych czynności niezgodnych z przepisami przeciwpożarowymi, instrukcją bezpieczeństwa pożarowego, czy stwarzających zagrożenie pożarowe.
5. Budynki przy ul. Dąbrowskiego 23/35 w Częstochowie oraz w Lublińcu (ul. Sądowa 3 i Sobieskiego 8) są wyposażone w System Sygnalizacji Pożaru.
6. Podręczny sprzęt gaśniczy i hydranty rozmieszczone są na korytarzach budynków i w pomieszczeniach oznakowanych.
7. Plany ewakuacyjne rozwieszane są na korytarzach.
8. Wyznaczonymi osobami ds. sytuacji alarmowych są: p. Marcin Łubczyk oraz pracownicy Oddziału Gospodarczego.

Przestrzeganie przepisów bhp w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy.

1. Pracownicy przed rozpoczęciem prac wykonywanych na rzecz Sądu muszą odbyć instruktaż stanowiskowy organizowany przez Wykonawcę. W trakcie szkolenia pracownicy zostają zapoznani z oceną ryzyka zawodowego na danym stanowisku pracy, środkami profilaktycznymi jakie należy stosować w odniesieniu do zagrożeń, które mogą wystąpić podczas prac wynikających z umowy.
2. Pracownicy Wykonawcy odbywają szkolenia bhp zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

3. Pracownicy Wykonawcy przed rozpoczęciem pracy przechodzą badania lekarskie: wstępne, okresowe oraz kontrolne zgodnie z przepisami, które dopuszczają pracownika do pracy na danym stanowisku.
4. Podczas zmiany miejsca pracy (inny budynek Sądu) lub zakresu wykonywanych czynności, pracownicy muszą przejść instruktaż stanowiskowy, który przeprowadza Wykonawca.
5. Przed rozpoczęciem pracy, pracownicy Wykonawcy dodatkowo zostają zapoznani z zagrożeniami, które mogą wystąpić podczas pracy zgodnie z art. 207¹ Kp zgodnie z umową.
6. W przypadku, gdy umowa zostaje przedłużona (bez przerwy) na kolejny okres i nie zmieniły się zagrożenia dla pracowników Wykonawcy wynikające z pracy Sądu, zapoznanie wcześniejsze z zagrożeniami pozostaje aktualne. Szkolenie wówczas nie jest konieczne.
7. Pracownicy Wykonawcy muszą być wyposażeni przez swojego pracodawcę w niezbędne do wykonywanej pracy odzież i obuwie robocze oraz środki ochrony osobistej. Muszą one posiadać odpowiednie atesty i certyfikaty bezpieczeństwa.
8. Wykonawca zapewnia odpowiedni sprzęt i urządzenia do wykonania prac wynikających z umowy. Sprzęt i urządzenia muszą posiadać odpowiednie atesty i certyfikaty bezpieczeństwa.
9. Wykonawca zapoznaje swoich pracowników z kartami charakterystyki środków chemicznych stosowanych podczas pracy, instrukcjami obsługi urządzeń, instrukcjami stanowiskowymi i zapewnia im stały dostęp do ich treści.
10. Wykonawca realizuje inne obowiązki wynikające z przepisów prawa pracy i bezpieczeństwa i higieny pracy wobec swoich pracowników.
11. Pracownicy Wykonawcy mają obowiązek zgłaszania wszelkich niebezpiecznych sytuacji, zdarzeń potencjalnie wypadkowych, niewłaściwych warunków pracy, uszkodzeń, awarii które mogą zagrozić zdrowiu lub życiu pracownikom bądź innym użytkownikom budynku, a także spowodować zagrożenie pożarowe. Zgłoszenie powinno być niezwłocznie przekazane swojemu pracodawcy, a następnie kierownikowi Oddziału Gospodarczego Sądu lub poza godzinami pracy Sądu – pracownikowi ochrony. Podobna procedura obowiązuje w przypadku zaistnienia wypadku przy pracy.
12. Nad organizacją pracy pracowników Wykonawcy oraz Sądu czuwać będzie wybrany koordynator zgodnie z art., 208 Kp. Dodatkowo mogą być wybrani pracownicy do nadzoru z ramienia Sądu i koordynowania prac swoich pracowników.

Analiza potencjalnych zagrożeń

Lp.	Nazwa zagrożenia	Źródło zagrożenia	Możliwe skutki
1.	Upadek z wysokości	Praca nie zgodnie z zasadami bhp, nieuwaga, utrata równowagi, niesprawny sprzęt, poślizgnięcie, brak badań lekarskich do pracy na wysokości, niestosowanie sprzętu chroniącego przed upadkiem	Złamania, stłuczenia, śmierć
2.	Upadek na niższy poziom	Pośpiech, nieuwaga, śliska, potknięcie, mokra powierzchnia schodów	Złamania, stłuczenia, urazy, śmierć
3.	Upadek na tym samym poziomie	Brak ład i porządku na stanowisku pracy, śliska powierzchnia, pośpiech, przewody elektryczne od urządzeń, potknięcie o pozostawione przedmioty, narzędzia, brak koncentracji	Zwichnięcia, stłuczenia, złamania kończyn, urazy głowy
4.	Zderzenie z inną osobą	Przemieszczanie się po terenie pomieszczenia kilku osób, pośpiech, nieuwaga	Stłuczenia, skaleczenia
5.	Uderzenie przez spadające przedmioty	Pozostawianie narzędzi na drabinie, podchodzenie pod pracownika pracującego na wysokości, nieuwaga, osłony lamp	Stłuczenia, urazy głowy, śmierć
6.	Hałas	Hałas obsługiwanych urządzeń, narzędzi	Utrata słuchu
7.	Przeciążenie układu mięśniowo - szkieletowego	Przenoszenie ciężkich przedmiotów, nie stosowanie się do zasad ergonomii i norm ręcznych prac transportowych, wymuszona pozycja, długotrwałe	Nadwężenie stawów i mięśni, dolegliwości bólowe, zwyrodnienia

		wykonywanie tych samych czynności, brak przerw na odpoczynek, niestosowanie sprzętu transportowego	
8.	Nadmierny wysiłek fizyczny	Długotrwały wysiłek fizyczny, ciężkie nieporęczne przedmioty, brak przerw na odpoczynek, niestosowanie się do norm ręcznych prac transportowych, niestosowanie sprzętu transportowego	Dolegliwości bólowe, urazy kręgosłupa, stawów, naderwanie ścięgien, mięśni, zawał serca, śmierć
9.	Gorące płyny i powierzchnie	Czajnik, wrzątek, gorące powierzchnie narzędzi i materiałów podlegającym obróbce	Oparzenia cieplne
10.	Porażenie prądem elektrycznym	Nieprawidłowe użytkowanie urządzeń elektrycznych, zalenie urządzeń lub listwy przyłączeniowej, nieprzestrzeganie instrukcji obsługi urządzeń, uszkodzone osłony elektronarzędzi, uszkodzone przewody, prowizorki	Oparzenia, ciężkie obrażenia, śmierć
11.	Pożar	Przeciążenie instalacji, zaprószenie ognia, wykonywanie prac pożarowo niebezpiecznych bez odpowiedniego zabezpieczenia, prowizorki	Oparzenia cieplne, zaccadzenie, śmierć
12.	Kontakt z nieruchomymi przedmiotami, elementami wyposażenia	Ostre krawędzie narzędzi i wyposażenia, szorstkie powierzchnie, naczynia szklane	Skaleczenia, stłuczenia
13.	Kontakt z ruchomym elementem	Odpryski, praca z elektronarzędziem bez okularów ochronnych, osypujące się materiały, pył, ze ścian, sufitów	Skaleczenia, utrata wzroku

14.	Alergeny i czynniki drażniące	Kurz, pyły unoszące się podczas obsługi urządzeń, szlifowania powierzchni, rozkuwania, wiercenia, wyburzania, sprzątania, koszenia, itp.	Uczulenia, podrażnienie górnych dróg oddechowych, astma
15.	Kontakt z czynnikiem chemicznym	Stosowanie farb, lakierów, klejów, silikonów, środków czystości, odłuszczaczy powierzchni, nie stosowanie się do zaleceń producenta	Poparzenia chemiczne, podrażnienia, alergię skórne, zatrucia, uszkodzenie wzroku, nudności, bóle głowy
16.	Wypadki spowodowane nieznaną nieznajomością przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy	Niestosowanie się lub nieznajomość instrukcji bhp, DTR urządzeń, słabe przyswojenie przepisów bhp, lekceważenie zasad bhp, zła jakość szkoleń	Stłuczenia, urazy ciała, kalectwo, śmierć
17.	Potrącenie, przygniecenie	Przebywanie na parkingu samochodowym, poruszanie się po placu manewrowym, rozładunek materiałów, przewrócenie się rusztowania, mebli	Złamania, stłuczenia, ciężkie uszkodzenia ciała, śmierć
18.	Zmienny mikroklimat	Zmienne warunki atmosferyczne podczas wykonywania pracy zwłaszcza w okresie zimowym, przeciągi podczas rozładunku materiałów i sprzętu oraz wietrzenia pomieszczeń	Choroby układu oddechowego – przeziębienia
19.	Obciążenie psychofizyczne, stres	Terminowość wykonania prac, presja pracodawcy i inwestora, agresja słowna pracowników i innych osób, konflikty interpersonalne, odpowiedzialność za powierzone mienie	Bezsennność, zmęczenie, brak apetytu, bóle głowy, nerwica, zawał serca

20.	Agresja słowna, cielesna	Kontakty z osobami pod wpływem alkoholu, niezrównoważonymi psychicznie, agresywnymi, atak na pracownika ochrony	Choroby układu nerwowego, sercowo – naczyniowego, rozstrój układu żołądkowo – jelitowego, bezsenność, bóle głowy, atak serca, urazy
21.	Ładunek wybuchowy	Podłożenie ładunku wybuchowego w Sądzie, niestosowanie się do procedur alarmowych	Urazy, oparzenia, śmierć
22.	Użycie broni i środków przymusu	Atak na konwój, policję sądową, niestosowanie się do procedur	Rany postrzałowe, śmierć
23.	Kontakt z czynnikiem biologicznym		
	Nazwa zagrożenia	Źródło zagrożenia	Możliwe skutki
	Grupa	Droga zakażenia	
1)	Grzyby. Bielnik biały. <i>Candida albicans</i> .	Ludzie, zwierzęta, środowisko wilgotne.	Kandydoza skóry, paznokci i błon śluzowych. Endogenne reakcje alergiczne
	Gr. 2. brak szczepień.	Bezpośrednie.	
2)	Bakterie. Laseczka zgorzeli gazowej. <i>Clostridium perfringens</i> .	Gleba, kał, ścieki.	Zgorzel gazowa z rozpadem tkanek, posocznica, zapalenie tkanki łącznej. Działa toksycznie przez toksyny białkowe.
	Gr. 2. Brak szczepień.	Bezpośrednie – po głębokich zranieniach.	
3)	Bakterie. Laseczka tężca <i>Clostridium tetani</i> .	Przód pokarmowy zwierząt, nawóz, gleba.	Tężec. Działa toksycznie przez trzy toksyny białkowe.
	Gr. 2. Szczepienia.	Bezpośrednia (skaleczenia, zranienia).	
4)	Bakterie. Pałeczka okrężnicy. <i>Escherichia coli</i> .	Przewody pokarmowe ludzi i zwierząt, kał, gleba, woda, ścieki.	Oportunistyczne zapalenia jelit, biegunki. Reakcje immunotoksyczne.
	Gr. 2. Brak szczepień.	Bezpośrednie, pokarmowe, powietrzno-kropelkowe.	
5)	Bakterie. Pałeczka legionellozy.	Woda (zwłaszcza ciepła 20-45°C),	Choroba legionistów (zapalenie płuc), rzadziej

	<i>Legionella pneumophila, spp.</i>	ścieki, wilgotna gleba.	gorączka grypo – podobna (Pontiak feler).
	Gr. 2. Brak szczepień.	Powietrzno-kropelkowa, bezpośrednia.	
6)	Bakterie. Gronkowiec złocisty. <i>Staphylococcus aureus.</i>	Powłoki ludzi i zwierząt, pył, powietrze, woda, ścieki, żywność	Zakażenia ropne, stany zapalne dróg oddechowych i innych narządów, zatrucia pokarmowe, posocznica. Alergia skórna.
	Gr. 2. Brak szczepień.	Powietrzno-pyłowa i powietrzno-kropelkowa, pośrednie, pokarmowe	
7)	Wirus zapalenia wątroby typu A. <i>Picornaviridae.</i>	Ludzie, ścieki.	Zapalenia żołądka i jelit. Zapalenie wątroby typ A.
	Gr. 2. Szczepienia.	Kałowo - pokarmowa, bezpośrednia.	
8)	Wirus coxsackie (typ A i B) <i>Picornaviridae.</i>	Ludzie.	Zapalenie układu oddechowego, angina, rzadziej zapalenie opon mózgowych i mięśnia sercowego, stany zapalne skóry z wysypką, biegunka.
	Gr. 2. Brak szczepień.	Powietrzno-kropelkowa, bezpośrednia (skaleczenia).	
9)	Wirus grypy (typ A, B i C) <i>Orthomyxoviridae.</i>	Ludzie, zwierzęta domowe.	Grypa, zapalenie płuc
	Gr. 2, szczepienia tylko A,B.	Powietrzno-kropelkowa.	

Zastosowane środki profilaktyczne

LP.	NAZWA ZAGROŻENIA	REDUKCJA RYZYKA – ŚRODKI PROFILAKTYCZNE
1.	Upadek z wysokości	<ul style="list-style-type: none"> - posiadanie uprawnień do pracy na wysokości - badań lekarskich, - stosowanie się do zasad pracy na drabinie, rusztowaniu, podnośniku koszowym, - używanie sprawnego sprzętu z atestem, - stosowanie odpowiednich środków ochrony indywidualnej lub asekuracji, - zabezpieczenie, wydzielenie i oznakowanie miejsca pracy, - przed pracą, upewnienie się, czy wykluczono inne zagrożenia, - szczegółowo zaplanowanie pracy, - zachowanie szczególnej ostrożności podczas pracy na wysokości, nadzór osób wyznaczonych, - stosowanie odpowiedniego obuwia, przestrzeganie jego czystości.
2.	Upadek na niższy poziom	<ul style="list-style-type: none"> - zachowanie szczególnej ostrożności podczas wchodzenia i schodzenia oraz pracy na schodach, również w nocy, - poruszanie się po suchym, nieśliskim podłożu, - stosowanie odpowiedniego obuwia, - trzymanie się poręczy przy schodzeniu, - przestrzeganie kierunku wchodzenia i schodzenia, - przestrzeganie porządku i czystości schodów zwłaszcza podczas prac pyłących, - unikanie zastawiania sobie pola widzenia podczas transportu ręcznego.
3.	Upadek na tym samym poziomie	<ul style="list-style-type: none"> - zachowanie szczególnej ostrożności podczas przemieszczania się po budynku i terenie przyległym do budynków (zwłaszcza zimą i po deszczu, w nocy), - poruszanie się po suchym, nieśliskim i równym podłożu, - ograniczenie pośpiechu, - koncentracja na czynnościach wykonywanych, - stosowanie odpowiedniego obuwia, - dbałość o porządek i czystość dróg komunikacyjnych, zwłaszcza podczas prac pyłących, - dbałość o ład i porządek na stanowisku pracy,
4.	Zderzenie z inną osobą	<ul style="list-style-type: none"> - zachowanie ostrożności podczas przemieszczania się po terenie budynku, - odpowiednia organizacja i koordynacja robót, - zachowanie ostrożności przy pracy wśród innych osób (pracowników Sądu, interesantów, przechodniów), - ograniczanie robót w budynku w obecności innych osób (praca po zakończeniu pracy Sądu), - unikanie pośpiechu.

LP.	NAZWA ZAGROŻENIA	REDUKCJA RYZYKA – ŚRODKI PROFILAKTYCZNE
5.	Uderzenie przez spadające przedmioty	<ul style="list-style-type: none"> - utrzymanie ładu i porządku na stanowisku pracy, - ostrożne zdejmowanie rzeczy z regałów, ścian i sufitów, osłon lamp, - nie pozostawianie narzędzi i innych przedmiotów na drabinie, rusztowaniu, - prawidłowo zabezpieczone, wytyczone i oznakowane miejsce prac na wysokości, podczas prac wyburzeniowych, - zachowanie ostrożności i koncentracji podczas robót, - stosowanie kasków ochronnych,
6.	Hałas	<ul style="list-style-type: none"> - stosowanie ochron słuchu podczas pracy z elektronarzędziami i innymi urządzeniami, które wymagają stosowania ochronników słuchu, - używanie sprzętu zgodnego z atestami i wymogami (CE).
7.	Przeciążenie układu mięśniowo - szkieletowego	<ul style="list-style-type: none"> - stosowanie zasad ergonomii na stanowisku pracy, - unikanie pozycji wymuszonych, - przerwy w pracy, zwłaszcza długotrwałej, monotonnej i wymagającej dużego wysiłku, - stosowanie się do norm i zasad prac transportowych, - częste zmiany pozycji ciała, - ograniczenie wysiłku fizycznego poprzez stosowanie urządzeń lub pracę zespołową.
8.	Nadmierny wysiłek fizyczny	<ul style="list-style-type: none"> - przystępowanie do pracy w pełnej sprawności fizycznej i zdrowotnej, - zgłaszanie pracodawcy niedyspozycji zdrowotnych, - unikanie pozycji wymuszonych podczas pracy, - ograniczenie nadmiernego wysiłku fizycznego poprzez stosowanie środków transportu lub pomoc innych osób, - przestrzeganie norm ręcznych prac transportowych i zasad podnoszenia, przenoszenia, przewożenia materiałów, - stosownie przerw w pracy, zwłaszcza podczas długotrwałego wysiłku, - dbałość o odpowiednie odżywianie i kondycję fizyczną, - terminowość okresowych badań lekarskich.
9.	Gorące płyny i powierzchnie	<ul style="list-style-type: none"> - zachowanie ostrożności i ograniczenie pośpiechu podczas przygotowywania napojów gorących i obsługi urządzeń które podczas pracy mocno się rozgrzewają, - stosowanie rękawic chroniących przed oparzeniem podczas pracy z urządzeniem i z materiałami obrabianymi, które mocno mogą się rozgrzać, - obsługa urządzeń, wymiana osprzętu po schłodzeniu się urządzenia, - sprawny czajnik, elektronarzędzia i urządzenia spalinowe, zwłaszcza układy chłodzenia, - przestrzeganie zasad postępowania z materiałami skrajnie lub łatwopalnymi.

LP.	NAZWA ZAGROŻENIA	REDUKCJA RYZYKA – ŚRODKI PROFILAKTYCZNE
10.	Porażenie prądem elektrycznym	<ul style="list-style-type: none"> - przestrzeganie instrukcji obsługi i urządzeń elektrycznych, - czyszczenie urządzeń lub konserwacja po odłączeniu zasilania, - ocena stanu urządzenia przed każdorazowym użyciem, - stosowanie sprawnych ochron przeciwporażeniowych, - właściwe zabezpieczenie przewodów elektrycznych przed uszkodzeniem, przecięciem, - wiercenie i cięcie powierzchni w miejscach, w których nie ma przewodów elektrycznych, - systematyczna okresowa kontrola instalacji elektrycznej, - zgłaszanie pracodawcy wszelkich napotkanych uszkodzeń przewodów, gniazdek i urządzeń, - zakaz używania urządzeń uszkodzonych lub prób samodzielnej naprawy, - zakaz spożywania napojów przy urządzeniach elektrycznych oraz pracy z mokrymi rękami i podczas deszczu.
11.	Pożar	<ul style="list-style-type: none"> - udział w szkoleniach w zakresie ppoż, - stosowanie się do zakazów i przepisów ochrony przeciwpożarowej, - wyłączenie urządzeń elektrycznych po zakończeniu pracy, - nieprzeciążanie instalacji elektrycznej, - stosowanie się do zakazu stosowania prowizorek, - zgłaszanie pracownikom Sądu (Oddz. Gosp.) zauważone zagrożenia i nieprawidłowości mogące wywołać pożar, - znajomość położenia podręcznego sprzętu gaśniczego i umiejętność posługiwania się nim, - wykonywanie prac niebezpiecznych pożarowo po spełnieniu wymogów Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego budynku, - stosowanie się do zasad bezpiecznego użytkowania oraz przechowywania materiałów łatwopalnych. - znajomość zasad i dróg ewakuacji na wypadek pożaru.
12.	Kontakt z nieruchomymi przedmiotami, elementami wyposażenia	<ul style="list-style-type: none"> - utrzymywanie ładu i porządku na stanowisku pracy, - odpowiednie szerokości przejść pomiędzy elementami wyposażenia pomieszczeń, - koncentracja na czynności wykonywanej, - unikanie pośpiechu podczas pracy, - prawidłowa organizacja pracy, - prawidłowe oświetlenie stanowiska pracy, - stosowanie zabezpieczeń i osłon na elementach wystających - stosowanie wymaganych środków ochrony indywidualnej.

LP.	NAZWA ZAGROŻENIA	REDUKCJA RYZYKA – ŚRODKI PROFILAKTYCZNE
13.	Kontakt z ruchomym elementem	<ul style="list-style-type: none"> - utrzymywanie ładunku i porządku na stanowisku pracy, - prawidłowa organizacja pracy, - praca z osłonami na elektronarzędziach, które fabrycznie zostały zamontowane, stosowanie się do zakazu ich zdejmowania, - kontrola sprawności urządzeń przed użyciem, właściwa ich konserwacja, - stosowanie osprzętu zgodnego z wymogami producenta, - przestrzeganie instrukcji obsługi urządzeń i zasad bhp podczas pracy, - stosowanie ochron indywidualnych (np. okulary, osłona twarzy), podczas prac tego wymagających, np. szlifowanie.
14.	Kontakt z czynnikiem chemicznym	<ul style="list-style-type: none"> - zapewnienie stałego dostępu do kart charakterystyki wszystkich środków, stosowanie się do ich treści, - stosowanie środków ochrony indywidualnej zgodnie z zaleceniami producenta, - praca w przewietrzanych i dobrze wentylowanych pomieszczeniach, - przechowywanie substancji chemicznych w oznakowanych i zamkniętych pojemnikach, dobrze wentylowanych pomieszczeniach, z dala od żywności, - stosowanie się do zakazu mieszania substancji chemicznych oraz przelewania do innych opakowań po produktach spożywczych i takich, które uniemożliwiają ich identyfikację, - spożywanie posiłków, palenie papierosów, itp., dopiero po umyciu rąk.
15.	Alergeny i czynniki drażniące	<ul style="list-style-type: none"> - utrzymywanie porządku i czystości w miejscu pracy, m.in. odkurzanie, odpylanie, czyszczenie, zmywanie powierzchni po wykonaniu pracy, - częste wietrzenie pomieszczeń, zwłaszcza podczas prac malarskich, pyłących, - stosowanie masek przeciwpyłowych podczas prac powodujących duże zapylenie, zakurzenie.
16.	Wypadki spowodowane nieznajomością przepisów i zasad bhp	<ul style="list-style-type: none"> - czynny udział w szkoleniach w zakresie bhp, - stałe podnoszenie wiedzy na temat zasad bhp w pracy, poprzez zapoznawanie się i przypominanie sobie obowiązujących zasad pracy na danym stanowisku, - stosowanie się do obowiązujących regulaminów, instrukcji, procedur i zarządzeń bhp oraz ochrony przeciwpożarowej, - omawianie i wyciąganie wniosków z zaistniałych wypadków oraz koniecznych zasad i ochron przed wypadkiem, - zgłaszanie zauważonych zdarzeń potencjalnie wypadkowych.

LP.	NAZWA ZAGROŻENIA	REDUKCJA RYZYKA – ŚRODKI PROFILAKTYCZNE
17.	Potrącenie, przygniecenie	<ul style="list-style-type: none"> - zachowanie ostrożności podczas prac transportowych, dostaw materiałów, poruszania się po drogach dojazdowych i terenie parkingu, wykonywania prac na terenie przyległym, - stosowanie kamizelki odblaskowej podczas pracy na drogach dojazdowych i parkingu, - właściwe, stabilne składowanie materiałów na równym, wytrzymałym podłożu, - montaż rusztowań przez osoby uprawnione, - odpowiedni demontaż, przesuwanie mebli, - odpowiednie przygotowanie stanowiska pracy, szczegółowe zaplanowanie pracy i wyeliminowanie zagrożeń przed wykonaniem pracy.
18.	Zmienny mikroklimat	<ul style="list-style-type: none"> - przewietrzanie pomieszczeń pracy, ale unikanie przeciągów, - dostosowanie właściwego ubioru do warunków atmosferycznych, - zapewnienie napojów zimnych i gorących w zależności od temperatury otoczenia, - właściwa wentylacja, klimatyzacja pomieszczenia.
19.	Obciążenie psychofizyczne, stres	<ul style="list-style-type: none"> - właściwa organizacja pracy, - ustalanie terminów zakończenia robót uwzględniając możliwości kadrowe i materiałowe, - zgłaszanie sytuacji problemowych osobom przełożonym, - wykorzystanie przerw na wypoczynek, - poprawa stosunków interpersonalnych, - korzystanie z aktywnego wypoczynku po pracy, - w przypadkach szczególnych, konsultacje u psychologa.
20.	Agresja słowna, cielesna	<ul style="list-style-type: none"> - unikanie bezpośredniego kontaktu z osobami agresywnymi, zachowującymi się jakby były pod wpływem środków odurzających, które wkroczyły na teren Sądu po godzinach pracy, - wzywanie funkcjonariuszy Policji Sądowej w czasie pracy Sądu, a po godzinach pracy Policję, w sytuacjach mogących powodować zagrożenie (jak powyżej), - zachowanie ostrożności podczas obchodu terenu wokół budynku w nocy.
21.	Ładunek wybuchowy	<ul style="list-style-type: none"> - stosowanie się do procedur w przypadku informacji o podłożonym ładunku wybuchowym obowiązujących w Sądzie, - zgłaszanie bez wcześniejszego ruszania podejrzanych przedmiotów, paczek ochronie budynku.
22.	Użycie broni i środków przymusu (gazu)	<ul style="list-style-type: none"> - stosowanie się do procedur i zasad sytuacji alarmowych, - schronienie się za przeszkodą lub położenie na podłożu w celu zminimalizowania możliwości postrzału, - stosowanie się do poleceń ochrony, policji sądowej i służb interweniujących, - przestrzeganie zasad użytkowania broni palnej przez policję, służbę więzienną, konwojentów.

LP.	NAZWA ZAGROŻENIA	REDUKCJA RYZYKA – ŚRODKI PROFILAKTYCZNE
23.	Kontakt z czynnikiem biologicznym	
23.1.	Grzyby. Kropidlak popielaty.	Redukcja zapylenia, stosowanie maseczek P2.
23.2.	Bakterie. Laseczka zgorzeli gazowej.	Stosowanie ochron osobistych podczas pracy, szybkie opatrywanie ran, dezynfekcja.
23.3.	Bakterie. Laseczka tężca	Szczepienia ochronne, stosowanie ochron osobistych podczas pracy, podawanie anatoksyny i antytoksyny osobie zranionej podczas prac ziemnych.
23.4.	Bakterie. Pałeczka okrężnicy	Przestrzeganie zasad higieny w toaletach, osobistej (mycie rąk, dezynfekcja), stosowanie ochron osobistych podczas pracy.
23.5.	Bakterie. Pałeczka legionellozy.	Stosowanie środków ochrony osobistej, unikanie wdychania rozpylonych w powietrzu kropel wody, picia wody nieprzegotowanej, regularne podgrzewanie wody ciepłej do temperatury 70-80°C na okres, co najmniej 5 minut.
23.6.	Bakterie. Gronkowiec złocisty	Stosowanie środków ochrony osobistej, przestrzeganie czystości i higieny w miejscu pracy, dezynfekcja, opatrywanie ran, redukcja zapylenia podczas wykonywanej pracy.
23.7.	Wirus zapalenia wątroby typu A.	Szczepienia ochronne , stosowanie środków ochrony osobistej podczas pracy, przestrzeganie czystości i higieny w miejscu pracy oraz higieny osobistej, dezynfekcja pomieszczeń.
23.8.	Wirus coxsackie (typ A i B)	Stosowanie środków ochrony osobistej podczas pracy, dbałość o czystość i higienę osobistą oraz pomieszczeń (mycie rąk, dezynfekcja). Po skaleczeniu szybkie użycie środków dezynfekujących.
23.9.	Wirus grypy (typ A, B i C)	Szczepienia ochronne (skuteczne tylko przeciwko typom A i B), właściwe odżywianie się, dezynfekcja pomieszczeń.